

Referat fra befarings/henvendelse

Dato: 19.01.23

Tilstede: Jan Fosen (eier), to representanter fra Berge Sag, Rune Johnsen (kulturvernkonsulent) og Ane Steingilda Alvestad (kommuneantikvar).

Henvendelse: Fasadeendring og tilbygg Sefrak-registrert bolighus. (Sefrak-registeret: alle bygg oppført før år 1900)

Gnr/bnr: 106/2

Adresse: Fosnanesvegen 75

Oppsummering:

Berge sag har på vegne av eier tatt kontakt med kommuneantikvar for å undersøke hvilke krav til utforming av bolig som finnes på bakgrunn av Sefrak-markeringen. Samt om kommuneantikvar har kommentarer til foreslått tilbygg.

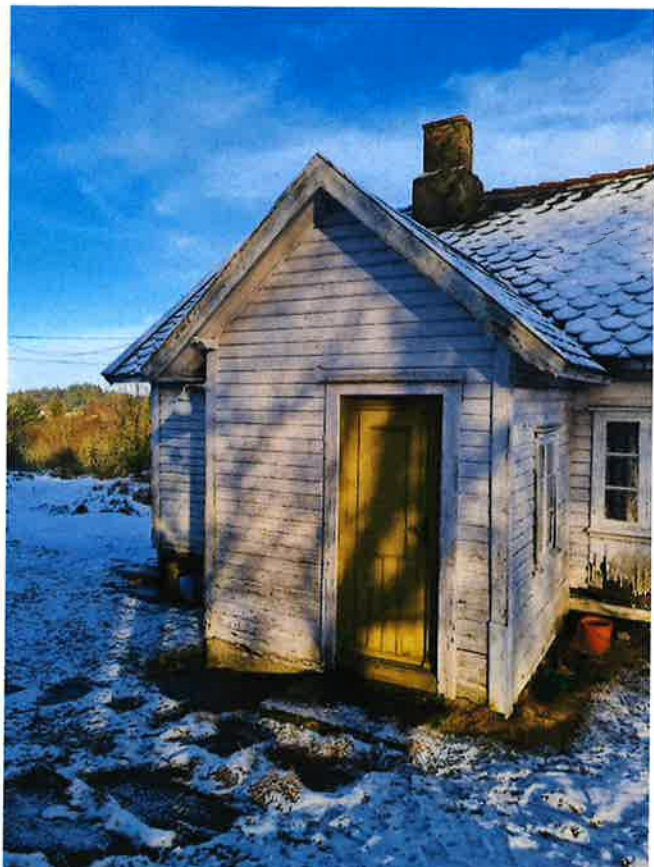
Kommuneantikvar svarte:

Denne eiendommen er registrert i Sefrak-registeret ja, bygget siste kvartal av 1800-tallet. I pågående evaluering av Sefrak-bygningene er tunet plassert i kategori B (Kategoriene våre går fra A til C, der A er høyeste) Før vi uttaler oss om denne saken vil vi gjerne ta en befarings for å bli bedre kjent med tunet.

Vi kan gjerne ta en befarings alene, eller vi kan møte dere/eier på stedet for en prat. Du kan jo undersøke hva eier ønsker.

Vi er alltid positive til at gamle bygninger tas i bruk og bidrar gjerne med råd om restaurering og tilskuddsmuligheter i prosessen.

På bakgrunn av dette ble det avtalt felles befarings.

Om huset:

Bolighuset skal i følge Sefrak-registeret være bygget i 1888. Eier opplyser at han har hørt at huset (eller deler av huset) skal være flyttet hit. Befaringen viser at synlige deler av tømmer på loft har spor som tilsier at tømmeret er gjenbrukt i denne bygningen. Dette var vanlig i denne perioden. Tømmerkassen er mest sannsynlig derfor eldre enn byggeåret.

Takkonstruksjonen var ikke tilgjengelig på befaringen.

Bolighuset har et tilbygg som ut fra bygningsdelene ser ut til å være fra begynnelsen av 1800-tallet. Skifer på taket og dobbelfalset kledning tyder på dette.

Sannsynligvis har huset hatt teglpanner fra starten av.

Utvendig har huset tre eldre vinduer.. Vinduene har ulik omramming. Øvrige vinduer kan være satt inn mellom 1930 og 1950-tallet.

Kledningen på huset består i hovedsak av liggende enkelfalset kledning med staff i nedre kant. Det er også innslag av bord uten staff. Kledningen mot sørøst skiller seg ut med sine brede bord. Det er mulig at disse bordene er gjenbrukt på sitt nåværende sted, og kanskje er eldre enn resten av kledningen. Tilbygget som utgjør inngangspartiet, er det kledd med dobbelfalset liggende kledning med staff. Generelt har kledningen på huset høvlet overflate.

Taktekking er skifer på tilbygg og den ene takflaten. På den andre takflaten ligger betongstein. Som nevnt antar vi at det opprinnelig har ligget teglstein på taket. Dette kan stemme med byggeåret.

Tilbakemelding:

Utgangspunktet for befaringen var spørsmål om å erstatte alt eksteriør med nytt, samt et tilbygg utformet som en skut. Vi er i utgangspunktet ikke negative til tilbygg, men deltar gjerne på et kort møte (enten fysisk eller via Teams) for å diskutere alternative innfallsvinkler til hvordan å oppnå eiers behov samtidig som man tar hensyn til husets uttrykk.

Hele gårdsanlegget med bolighus, uthus/eldhus, utedo, løemur og hageanlegg har etter vår vurdering høy verneverdi. Uthus/eldhus er etter det vi kjenner til unikt i kommunen og bør tas vare på og settes i stand. Bolighuset har kulturhistoriske verdier som vi mener det er verdt å ta vare på. I og med huset skal benyttes til fritidsbolig anbefaler vi en skånsom istandsetting, som også mest sannsynlig vil bli rimeligere enn å skifte alt eksteriør.

Vår anbefaling er å sette i stand bygningen med utgangspunkt i dagens eksteriør. Kledningen er sannsynligvis for det meste i god stand. Eldre kledning har bedre kvalitet enn vi finner i dag. Der kledningen har råteskader kan man erstatte med ny kledning, som er kopi av den gamle. Vi anbefaler at de tre eldre vinduene restaureres. Nyere vinduer erstattes med kopi av eldre vinduer, det samme gjelder omramming. Råteskader repareres selvfølgelig, ødelagte bygningsdeler erstattes med kopier.

Det finnes muligheter for tilskudd til restaurering av eldre bygninger. Aktuelle tilskuddsmuligheter: Kommuneantikvaren har en liten tilskuddspost (ingen frist), Rogaland fylkeskommune (frist 1. november), Kulturminnefondet (løpende søknadsfrist). Vi bidrar gjerne dersom det er ønskelig, både med rådgivning ift. restaurering og med å søke tilskudd.

Huset er ikke formelt regulert til bevaring, men det har kulturhistorisk verdi. Det er som nevnt i første e-post satt i kategori B (mellomste kategori) i kulturminnelisten til ny kommunedelplan for kulturminner, som ikke er vedtatt enda. En eventuell byggesak vil bli sendt kommuneantikvaren for uttale. Vår uttale vil basere seg på befaring og dette referatet.

Det som er nevnt over ang. tilskudd gjelder også for øvrige bygg på gården, samt hageanlegget.